Ulkoministeriö
Oikeuspalvelu
Ihmisoikeustuomioistuin- ja
-sopimusasioiden yksikkö

VN/11658/2025
VN/11658/2025-UM-1

17.4.2025

Eduskunnan hallintovaliokunta

Ulkoministeriön asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi väliaikaisista toimenpiteistä välineellistetyn maahantulon torjumiseksi annetun lain 7 §:n muuttamisesta HE 18/2025 vp

Hallintovaliokunta on pyytänyt ulkoministeriön kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi väliaikaisista toimenpiteistä välineellistetyn maahantulon torjumiseksi annetun lain 7 §:n muuttamisesta (HE 18/2025 vp).

Ulkoministeriö arvioi esitystä Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan näkökulmasta sekä tuo esiin joitakin huomioita Suomen kansainvälisistä ihmisoikeusvelvoitteista ja -sitoumuksista. Ulkoministeriö viittaa soveltuvin osin hallintovaliokunnalle antamaansa aikaisempaan asiantuntijalausuntoon (VN/16029/2024-UM-1) hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi väliaikaisista toimenpiteistä välineellistetyn maahantulon torjumiseksi (HE 53/2024 vp).

Ulkoministeriö toteaa asiantuntijalausuntonaan seuraavaa.

Ulko- ja turvallisuuspoliittisia näkökohtia

Hallituksen esityksen mukaan voidaan arvioida, että väliaikaisista toimenpiteistä välineellistetyn maahantulon torjumiseksi annettu laki (482/2024), jonka voimassaoloa nyt esitetään jatkettavaksi, on vaikuttanut välineellistetyn maahantulon tilanteessa ennalta estävästi. Ulkoministeriö katsoo, että laki vahvistaa Suomen kansallista turvallisuutta. Se vahvistaa osaltaan myös EU:n ja Naton pelotetta nostamalla Venäjän kynnystä käyttää välineellistettyä maahantuloa tavoitteidensa ajamiseksi.

Ulkoministeriö huomioi, että lain hyväksymisen jälkeen Euroopan unionin (EU) komissio on antanut tiedonannon Euroopan parlamentille ja neuvostolle muuttoliikkeen käyttämiseen aseena liittyvien hybridiuhkien torjumisesta ja turvallisuuden vahvistamisesta EU:n ulkorajoilla (COM(2024) 570 final), jossa nimenomaisesti todetaan jäsenvaltioiden oikeus kansallisesti säätää toimista, joilla torjutaan muuttoliikkeen käyttämiseen aseena liittyviä hybridiuhkia ja vahvistetaan turvallisuutta ulkorajoilla.

Kuten esityksessäkin huomioidaan (jakso 2.1. Ajankohtainen turvallisuusympäristö ja arvio sen kehityksestä) Suomen turvallisuusympäristö on muuttunut perustavanlaatuisesti

Postiosoite Postadress Postal Address	Käyntiosoite Besöksadress Office	Puhelin Telefon Telephone	Faksi Fax Fax	S-posti, internet E-post, internet E-mail, internet
Ulkoministeriö PL 176 00023 Valtioneuvosto	Ulkoministeriö Laivastokuja 3 00160 Helsinki	+358 2 951 6001	+358 9 629 840	kirjaamo.um@gov.fi www.um.fi

ja pitkäkestoisesti Venäjän aggressiivisen ja arvaamattoman toiminnan vuoksi. Valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon mukaan Venäjän hybridi- ja sabotaasitoimet ovat laajentuneet koko Eurooppaan. Suomeen kohdistuva hybridivaikuttaminen erityisesti Venäjän toimesta on kasvanut merkittävästi. Itärajalla ilmennyt välineellistetty maahantulo on tästä esimerkki. On todennäköistä, ettei uhka lähiaikoina pienene, vaan Suomeen kohdistuvan hybridivaikuttamisen intensiteetti ja keinovalikoima vaihtelevat. Ulkoministeriö pitää tärkeänä, kuten selonteossakin painotetaan, että välineellistettyyn maahantuloon vastataan kokonaisvaltaisesti, poliittisin, operatiivisin, oikeudellisin, diplomaattisin ja taloudellisin keinoin. Näitä toimia arvioitaessa huomioidaan EU- ja kansainvälisoikeudelliset näkökohdat sekä muiden EU- ja Nato-maiden käytännöt ja kokemukset Suomen asemasta ulkorajavaltiona (Ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko. Valtioneuvoston julkaisuja 2024:33).

Myös valtioneuvoston puolustusselonteossa todetaan, että Venäjä on siirtynyt avoimempaan ja pitkäkestoisempaan vastakkainasetteluun länttä vastaan ja pyrkii lisäämään vaikutusvaltaansa myös sotilaallisin keinoin. Venäjän strategisena tavoitteena on muun muassa vaikuttaa kohdemaittensa päätöksentekoon ja kansalaismielipiteeseen sekä lisätä epävakautta, pelkoa ja tilannekuvan hämärtymistä (Valtioneuvoston puolustusselonteko. Puolustusministeriön julkaisuja 2024:5).

Kansainväliset ihmisoikeussopimukset ovat erottamaton osa kansainvälistä sääntöpohjaista järjestelmää sekä monenkeskistä yhteistyötä ja päätöksentekoa. Suomi on osapuolena Yhdistyneiden kansakuntien (YK) ja Euroopan neuvoston (EN) keskeisissä ihmisoikeussopimuksissa, myös niiden valitusmenettelyissä, ja tukee niiden riippumattomia valvontajärjestelmiä.

Tässä yhteydessä ulkoministeriö korostaa, että toisen valtion välineellistäessä kansainvälisen suojelun hakijoita poliittisiin tarkoitusperiinsä on tärkeää ylläpitää ihmisoikeussopimusten antamaa suojaa ja samanaikaisesti pyrkiä löytämään keinoja ja lähestymistapoja torjumaan välineellistävän valtion moitittavaa toimintaa osallistumalla oikeudelliseen vuoropuheluun keinojen löytämiseksi välineellistetyn maahantulon torjumiseksi. Suomi osallistuu oikeuskäytännön kehittämiseen esimerkiksi kolmannen osapuolen sivuväliintuloilla Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa.

Ulkoministeriö katsoo, että myös yhteisesti hyväksytyn kansainvälisen sääntöpohjaisen järjestyksen ylläpitäminen on Suomen välitön kansallinen turvallisuusintressi. Nopeasti muuttuvassa kansainvälisessä tilanteessa on lyhyellä aikavälillä Suomen turvallisuuden kannalta tarpeellisista ratkaisuista päätettäessä aina punnittava myös niiden pitkäkestoisia vaikutuksia kansainvälisen oikeuden, sopimusjärjestelmän ja instituutioiden kestävyyden näkökulmasta.

Palautuskiellosta

Hallituksen esityksessä todetaan, että lain säätämisajankohdan tilanteeseen verrattuna oikeudellisessa viitekehyksessä ei ole tapahtunut muutoksia, joilla olisi vaikutusta lain sisältöön tai välttämättömyyteen välineellistetyn maahantulon torjumiseksi (1.1 Tausta). Ulkoministeriö tukee tätä näkemystä.

Esityksen jaksossa 2.8 (Kansainväliset ihmisoikeusvelvoitteet) viitataan hallituksen esitykseen HE 53/2024 vp ja siinä käsiteltyihin lain näkökulmasta keskeisiin kansainvälisiin ihmisoikeusvelvoitteisiin. Jaksossa viitataan myös hallituksen esityksessä HE 53/2024 vp kuvattuun lain kannalta keskeiseen EIT:n oikeuskäytäntöön, mukaan lukien lain voimaantulon jälkeen EIT:n antamaan kahteen Kreikkaa koskevaan ratkaisuun, joissa oli kyse turvapaikanhakijoiden palauttamisesta Turkkiin (*G.R.J. v. Kreikka*, nro 15067/21 ja *A.R.E. v. Kreikka*, nro 15783/21). Nämä ratkaisut eivät kuitenkaan liittyneet maahantulon välineellistämiseen. Lisäksi esityksessä viitataan useisiin EIT:ssa vireillä oleviin Liettuaa, Latviaa

ja Puolaa vastaan tehtyihin yksilövalituksiin, jotka liittyvät maiden ja Valko-Venäjän välisten rajojen tilanteeseen vuosina 2021–2023.

Ulkoministeriö on aikaisemmassa asiantuntijalausunnossaan hallintolakivaliokunnalle todennut, kuten on todettu myös esityksessä HE 53/2024 vp, että ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen eli Euroopan ihmisoikeussopimuksen (SopS 18 ja 19/1990; jäljempänä EIS) 2 artiklaan (oikeus elämään) ja 3 artiklaan (kidutuksen kielto) perustuva palautuskielto sekä YK:n kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen (SopS 7 ja 8/1976) 2 artiklaan (syrjinnän kielto ja tehokkaat oikeussuojakeinot) ja 6 artiklaan (oikeus elämään) ja 7 artiklaan (kidutuksen kielto) perustuva palautuskielto samoin kuin kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen yleissopimuksen (SopS 59 ja 60/1989) 3 artiklaan sisältyvä nimenomainen palautuskielto edellyttävät, ettei ketään saa palauttaa alueelle, jossa häntä uhkaa kuolemanrangaistus, kidutus, vaino tai muu epäinhimillinen tai ihmisarvoa loukkaava kohtelu. Ulkoministeriö viittaa myös muihin edellä mainitussa asiantuntijalausunnossaan esille nostettuihin ihmisoikeussopimuksiin. Ulkoministeriö kiinnittää huomiota siihen, että perustuslakivaliokunta on lausunnossaan PeVL 26/2024 vp käsitellyt palautuskieltoa todeten sen olevan luonteeltaan ehdoton kielto.

Ulkoministeriö toteaa, kuten hallituksen esityksessäkin on todettu, että esityksessä HE 53/2024 vp ehdotettuun lakiin tehtiin eduskuntakäsittelyssä muutoksia lisäämällä lakiehdotuksen 5 §:ään poikkeusperusteiden arvioinnissa huomioon otettavia seikkoja sekä 4 §:ään mahdollisuus vaatia maasta poistamisen uudelleen arviointia. Nyt käsiteltävässä esityksessä todetaan, että lisäyksellä parannettiin erityisen haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden tunnistamista ja heidän oikeuksiensa huomioon ottamista ja että poikkeusperusteiden arvioinnin tarkoituksena on tunnistaa välineellistettyjen maahantulijoiden joukosta ne henkilöt, jotka ovat aidosti ja välittömästi kansainvälisen suojelun tarpeessa. Tämän sääntelyn todetaan olevan merkityksellistä palautuskiellon näkökulmasta. Edellä mainittujen muutosten tavoitteena oli parantaa sekä rajavartiomiehen että maahantulijan oikeusturvaa. Lisäksi muutoksilla pyrittiin osaltaan vähentämään ristiriitoja ehdotetun sääntelyn ja kansainvälisten sopimusten mukaisten ihmisoikeusvelvoitteiden välillä.

Palautuskiellon ja oikeussuojavaatimuksen (mm. EIS:n 13 artikla) osalta ulkoministeriö viittaa aiempaan asiantuntijalausuntoonsa hallintovaliokunnalle (VN/16029/2024-UM-1, s. 7). Lain 4 §:n 5 momentin mukaan maasta poistettava henkilö voi vaatia maasta poistamisen uudelleenarviointia Rajavartiolaitokselta kirjallisesti 30 päivän kuluessa maasta poistamisesta. Maasta poistaminen pannaan kuitenkin täytäntöön uudelleenarviointia koskevasta vaatimuksesta huolimatta. Ulkoministeriö toistaa aiemmissa lausunnoissaan todetusti, kuten hallituksen esityksessä HE 53/2004 vp todettu, että EIT:n oikeuskäytännössä EIS:n 13 artikla luettuna yhdessä 2 ja 3 artiklan kanssa on katsottu edellyttävän, että henkilöllä on oltava tehokkaat oikeussuojakeinot käytössään ja että oikeussuojakeinolla on lykkäävä vaikutus silloin, kun henkilö on esittänyt perustellun väitteen siitä, että hänen 2 ja/tai 3 artiklassa tarkoitettuja oikeuksiaan loukattaisiin maasta poistamisen seurauksena.

Suomen sivuväliintulot EIT:n suuressa jaostossa

Aikaisemmassa asiantuntijalausunnossaan hallintovaliokunnalle koskien hallituksen esitystä HE 53/2024 vp ulkoministeriö on kuvannut asian kannalta keskeisiä kansainvälisiä ihmisoikeusvelvoitteita ja EIT:n oikeuskäytäntöä. Ulkoministeriö korostaa edelleen, että ihmisoikeussopimusten määräykset on laadittu yleisellä tasolla ja niitä on vuosikymmenien ajan sovellettu muuttuviin olosuhteisiin ja uusiin ihmisoikeuskysymyksiin, joita ei ole sopimuksia laadittaessa voitu ennakoida tai tunnistaa. Kansainvälisten ihmisoikeussopimusten tulkinta kehittyy jatkuvasti niiden soveltamiskäytännön myötä.

Nyt käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen kannalta huomion arvoista on, että EIT:n oikeuskäytännössä ei vielä ole käsitelty maahantulon välineellistämistä ns. valtiollisen hybridioperaation kontekstissa.

EIT:ssa on vireillä yli kolmekymmentä Liettuaa, Latviaa ja Puolaan vastaan tehtyä yksilövalitusta, jotka liittyvät Valko-Venäjältä maahan pyrkineisiin turvapaikanhakijoihin vuosina 2021–2023. Näistä valituksista kolme *C.O.C.G. ja muut v. Liettua* (nro 17764/22), *H.M.M. ja muut v. Latvia* (nro 42165/22) ja *R.A. ja muut v. Puola* (nro 42120/22) siirrettiin vuoden 2024 kevään ja kesän aikana EIT:n suuren jaoston käsiteltäväksi.

Ulko- ja turvallisuuspoliittisessa selonteossa (s. 26) linjatun mukaisesti Suomi osallistuu ja vaikuttaa myös oikeudelliseen vuoropuheluun, jotta välineellistettyä maahantuloa koskevan oikeuskäytännön kehittymisessä huomioitaisiin mahdollisimman kattavasti ilmiön luonne, laajuus ja vakavuus. Kolmannen osapuolen sivuväliintulot EIT:ssa vireillä olevissa valitusasioissa ovat yksi Suomen käytettävissä oleva keino osallistua oikeuskäytännön kehitykseen.

Kesällä 2024 ulkoministeriö pyysi EIT:lta lupaa kolmannen osapuolen sivuväliintuloihin suuressa jaostossa vireillä olevissa valitusasioissa *C.O.C.G. ja muut v. Liettua* (nro 17764/22), *H.M.M. ja muut v. Latvia* (nro 42165/22) ja *R.A. ja muut v. Puola* (nro 42120/22). EIT myönsi Suomelle luvat sivuväliintuloihin 12.-13.9.2024. Suomi antoi sivuväliintulokirjelmänsä EIT:lle 30.9.2024. Lisäksi EIT myönsi Suomelle puheoikeuden suuren jaoston pääkäsittelyihin, jotka pidettiin 12.2.2025.

Kolmannen osapuolen sivuväliintulo on EIS:n 36 (2) artiklaan perustuva ”väline”, jonka tarkoitus on saattaa EIT:n tietoon sellaisia tietoa oikeudellisista argumenteista ja tosiseikoista, joista on tuomioistuimelle hyötyä ratkaistaessa sen käsiteltävänä olevia kiistanalaisia kysymyksiä. Kolmannen osapuolen on oltava puolueeton suhteessa valituksen osapuoliin, eikä sen kuulu kommentoida valituskohtaisia tosiseikkoja.

Ulkoministeriö pitää tärkeänä, että välineellistetty maahantulo tunnustetaan EIT:n oikeuskäytännössä ja että EIS:n soveltamisessa myös valtioiden täysivaltaisuus ja kansallinen turvallisuus huomioidaan asianmukaisesti.

Suomen sekä sivuväliintulokirjelmissä että puheenvuoroissa kiinnitettiin erityistä huomiota perustavanlaatuiseen muutokseen Euroopan turvallisuuspoliittisessa ympäristössä ja katsottiin tämän olevan merkittävä huomioitava tekijä, kun EIS:ta sovelletaan välineellistetyn maahantulon tilanteisiin ns. valtiollisen hybridioperaation kontekstissa. Tämän myötä EIT:n vakiintuneen muuttoliikettä koskevan oikeuskäytännön tulkintalinjoja tulisi kehittää kontekstisidonnaisesti välineellistetyn maahantulon tilanteissa. Tulkinnassa tulisi turvata asianmukaisesti sekä yksilön oikeudet että välineellistetyn maahantulon kohteena olevan valtion täysivaltaisuus ja kansallinen turvallisuus sekä torjua EIS:n väärinkäyttöä sellaisten haitallisten tarkoitusperien edistämiseksi, jotka ovat vastoin EIS:n ja EN:n päämäärää ja tarkoitusta. Lisäksi tulee tarkastella EIS:n luonnetta ”elävänä välineenä” (nk. *living instrument* -oppi) painottaen EIS:n tulkintaa nykyisten olosuhteiden valossa.

Suuren jaoston pääkäsittelyissä Suomelle esitettiin myös kysymyksiä mm. Suomen esittämästä kontekstisidonnaisesta tulkinnasta liittyen EIS 3 artiklaan, viimeaikaisesta kansainvälisen oikeuden kehityskulusta, jolla voisi olla vaikutusta EIT:n arvioinnissa, sekä EU-tuomioistuimen oikeuskäytännön merkityksestä.

Suuri jaosto antanee ratkaisunsa näissä valitusasioissa vuoden 2025 loppupuolella tai viimeistään vuoden 2026 alussa. Suuren jaoston ratkaisut ovat lopullisia – tuomiot velvoittavat vastaajavaltioita ja ohjaavat muita EIS:n osapuolia.

Muuta ajankohtaista kansainvälisistä ihmisoikeusvelvoitteista ja -sitoumuksista

Ulkoministeriö saattaa hallintovaliokunnan tietoon, että EIT on kommunikoinut hallitukselle Suomea vastaan tehdyn uuden yksilövalituksen *D. ja muut v. Suomi* (nro 16398/24). Valitus koskee Suomen ja Venäjän maarajan rajanylityspaikkojen pitämistä suljettuina ja näiden sulkupäätösten vaikutuksia valittajien EIS:lla turvattujen oikeuksien toteutumiseen. Valitusasian käsittely etenee EIT:ssa vakiintuneen menettelyn mukaisesti. Hallituksen ensimmäinen vastine valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytyksistä ja sen asiasisällöstä annetaan heinäkuun alussa 2025.

Ulkoministeriö viittaa aiempaan asiantuntijalausuntoonsa ja toteaa, että YK:n kidutuksen vastainen komitea on määräaikaisraportoinnin kautta tekemässään valvonnassa edellyttänyt Suomelta palautuskiellon toteutumisen varmistamista ottaessaan kantaa Suomen itärajan tilanteeseen. Komitea edellytti viime vuonna hyväksymissään suosituksissa (CAT/C/FIN/CO/8) kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen yleissopimuksen 3 artiklan nojalla, että Suomen tulee ottaa käyttöön asianmukaiset oikeudelliset ja menettelylliset takeet sen varmistamiseksi, että kaikilla turvapaikanhakijoilla ja muilla kansainvälistä suojelua tarvitsevilla henkilöillä, jotka saapuvat sopimusvaltion itäiselle maarajalle, on, heidän oikeudellisesta asemastaan ja saapumistavastaan riippumatta, käytettävissään oikeudenmukaiset ja tehokkaat pakolaisaseman määrittämismenettelyt ja palauttamiskiellon määrittämismenettelyt. Suomen tulee myös varmistaa, ettei ketään saa karkottaa, palauttaa tai luovuttaa toiseen valtioon, jos on perusteltua syytä uskoa, että asianomainen henkilö olisi vaarassa joutua kidutuksen kohteeksi. Suomen tulee raportoida komitealle tämän suosituksen täytäntöönpanosta viimeistään 10.5.2025.

Ulkoministeriö toteaa, että EN:n ihmisoikeusvaltuutettu lähetti hallituksen esityksessä HE 53/2024 vp ehdotetun lain eduskuntakäsittelyn aikana eduskunnan puhemiehelle sekä hallintovaliokunnan, perustuslakivaliokunnan ja ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtajille 11.6.2024 päivätyn kirjeen, jossa ihmisoikeusvaltuutettu katsoi muun muassa, että palauttamiskysymykset nousisivat selkeästi esille, jos lakiluonnos hyväksyttäisiin ja pantaisiin täytäntöön hallituksen esityksessä esitetyllä tavalla ja pyysi kansanedustajia pidättäytymään hyväksymästä lakiesitystä ja tekemään yhteistyötä kansallisten ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa maahanmuuttajien välineellistämisen haasteisiin vastaamiseksi. Ihmisoikeusvaltuutettu vieraili Suomessa 23.-26.9.2024. Vierailua seuranneessa lausunnossaan ihmisoikeusvaltuutettu tunnisti naapurimaiden muuttoliikkeen manipuloinnista aiheutuvat vakavat haasteet Suomelle. Tällainen manipulointi on tuomittava myös siitä, että se on asettanut jo ennestään haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä epävarmuuden tilanteisiin. Ihmisoikeusvaltuutettu oli kuitenkin edelleen sitä mieltä, että väliaikaiset toimenpiteet, jos ne toteutetaan, merkitsisivät useiden kansainvälisten velvoitteiden loukkaamista, mukaan lukien palautuskiellon periaate, joukkokarkotuksen kielto ja pääsy tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin. Ihmisoikeusvaltuutettu kehotti viranomaisia harkitsemaan lakia uudelleen ja joka tapauksessa varmistamaan, että sitä ei panna täytäntöön. Ihmisoikeusvaltuutettu kannusti Suomea jatkamaan alueellisten, pitkäjänteisten ja koordinoitujen ratkaisujen etsimistä rajaturvallisuuteen ja muuttoliikkeen välineellistämiseen liittyviin haasteisiin. Hän kehotti valtioita siihen, että niiden toiminnan perustana ovat vakiintuneet normit, erityisesti EIS, EU:n perusoikeuskirja ja vuoden 1951 pakolaissopimus.

Kuten ulkoministeriö on edellä mainituissa asiantuntijalausunnoissaan todennut, EN:n pääsihteerin muuttoliikettä ja pakolaisasioita käsittelevä erityisedustaja vieraili Suomessa 21.-23.5.2024. Vierailusta laatimassaan lokakuussa 2024 julkaistussa raportissa (SG/Inf(2024)30) hän totesi muun muassa, että väliaikaiset toimet maahanmuuttajien hyväksikäytön torjumiseksi herättävät kysymyksiä erityisesti palautuskiellon periaatteista, joukkokarkotusten kiellosta ja oikeudesta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin. Itärajan maahantuloon ja turvapaikanhakijoihin tulisi ensisijaisesti suhtautua Suomessa sovellettavan yleisen lainsäädännön mukaisesti. Jos lakia väliaikaisista toimenpiteistä

välineellistetyn maahantulon torjumiseksi kuitenkin sovellettaisiin, sen täytäntöönpanoon olisi liitettävä riittävät takeet siitä, että poikkeukselliset toimenpiteet ovat EIS:n mukaisia. Tällöin laissa säädettyjä ehtoja olisi tulkittava suppeasti. Erityisedustaja ehdotti myös, että viranomaiset selvittäisivät EN:n asianomaisten sektoreiden kanssa keinoja varmistaa, että lain väliaikaisia toimenpiteitä vastaan käytettävissä olevat oikeussuojakeinot ovat yleissopimuksen mukaiset, myös maahantulon epäämistä koskevien päätösten osalta.

Ulkoministeriö saattaa hallintovaliokunnan tietoon myös, että hiljattain työnsä on aloittanut EN:n ihmisoikeuksien johtokomitean (CDDH) alainen työryhmä turvallisista kolmansista maista (CDDH-PTS). Työryhmässä on 10 varsinaista jäsentä (FI, AR, EL, ES, HR, LV, LT, NL, TR ja UK) ja se on avoin myös tarkkailijavaltioille, kansalaisjärjestöille ja kansallisille ihmisoikeusinstituutioille. Työryhmän toimeksiantona on laatia selvitys ministerikomitean vuonna 1997 hyväksymän turvallisia kolmansia maita käsittelevän suosituksen R (97) 22 päivittämisen tarpeellisuudesta ja toteutettavuudesta. Ensimmäisessä kokouksessa maaliskuussa 2025 käytiin alustavia keskusteluja siitä, mitä kysymyksiä selvityksessä olisi syytä käsitellä. Suomen edustaja toi kokouksessa muun ohella esiin, että työryhmän selvityksessä tulisi arvioida myös miltä osin välineellistettyyn maahantuloon liittyvät kysymykset mahdollisesti antavat aihetta päivittää vuoden 1997 suositusta. Välineellistetyn maahantulon käsittelemistä selvityksessä kannatti myös useampi muu valtio. Keskusteluissa nousi myös esiin tarve varmistaa, että mahdolliset jatkotoimet Euroopan neuvostossa ovat yhteensopivia EU-lainsäädännön ja siihen mahdollisesti suunniteltujen muutosten kanssa. Työryhmän seuraava kokous pidetään Strasbourgissa syyskuussa 2025.

Yksikönpäällikkö Krista Oinonen
Valtionasiamies
Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa

VN/11658/2025-UM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Oinonen Krista 91269695P

2025-04-17